

TURINYS

Reg. Nr. P-2/2013.12.19

GELEŽIŲ MIESTELIO TERITORIJOS BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ POVEIKIO VERTINIMO ĮVADAS.....	2
1. STATUS QUO SITUACIJOS VERTINIMAS.....	2
2. POVEIKIS TERITORIJOS VYSTYMO DARNAI IR (AR) PLANUOJAMAI VEIKLOS SRIČIAI.....	5
3. POVEIKIS EKONOMINEI APLINKAI.....	6
4. POVEIKIS SOCIALINEI APLINKAI.....	8
5. POVEIKIS GAMTINEI APLINKAI IR KRAŠTOVAIZDŽIUI.....	9
6. PRIEMONĖS TERITORIJŲ PLANAVIMO DOKUMENTŲ SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENAI (MONITORINGUI) ATLIKTI.....	12
7. TERITORIJŲ PLANAVIMO DOKUMENTŲ SPRENDINIŲ POVEIKIO VERTINIMO LENTELĖ.....	16

GELEŽIŲ MIESTELIO TERITORIJOS BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ POVEIKIO VERTINIMO ĮVADAS

Reg. nr.:T2-236
2013.12.10

Bendrojo plano sprendinių poveikio vertinimas atliktas, remiantis Teritorijų planavimo dokumentų sprendinių poveikio vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. liepos 16 d. nutarimu Nr. 920 (Žin., 1994, Nr. 113-4228). Šioje ataskaitoje pateikiamos bendrojo plano sprendinių poveikio vertinimo išvados.

Sprendinių poveikio vertinimas atliktas tokiais aspektais:

- poveikis teritorijos vystymo darnai;
- poveikis ekonominei aplinkai;
- poveikis socialinei aplinkai;
- poveikis gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui (gamtinės aplinkos kokybei, kraštovaizdžio struktūrai ir ekologinei pusiausvyrai, gamtos ir kultūros paveldo išsaugojimui).

Sprendinių poveikio vertinimo metu minėtais aspektais buvo išanalizuota dabartinė situacija (Status quo - kas atsitiktų, jeigu nebūtų įgyvendinami bendrojo plano sprendiniai) ir siūlomų sprendinių galimas poveikis.

Atliekant Geležių miestelio bendrojo plano sprendinių poveikio vertinimą, buvo remiamasi strateginių pasekmių miestelio aplinkai vertinimo ataskaita.

1. STATUS QUO SITUACIJOS VERTINIMAS

Neįgyvendinant bendrojo plano urbanistinės dalies sprendinių Geležių miestelio teritorijoje plėtra būtų teisiškai neįmanoma, miestelio generalinis planas buvo rengtas esant visai kitokiai ekonominei situacijai ir valstybinei santvarkai, jis yra morališkai pasenęs ir nebeatitinka dabartinių plėtros tendencijų ir visuomenės poreikių.

Naujasis bendrasis planas pagerintų sąlygas miestelio žemės savininkams, nes plėtra planuojamoje teritorijoje būtų teisiškai galima, reglamentuota. Bendrasis planas prisidėtų prie miestelio kompozicinės struktūros tobulinimo, jame įvertintos ir siūlomos palankiausios plėtrai teritorijos. Jei planas nebūtų parengtas, plėtra vyktų pagal rinkos dėsnius ir taip nebūtų pasiektas galimas darnumo lygis, nukentėtų aplinkos kokybė, gamtinė aplinka, gyventojai ir bendras teritorijos darnumas. Tai neigiamai atsilieptų įvairių miestelio sistemos dalių funkcionavimui: susisiekimui, aptarnavimui, socialinei sanklodai ir kt.

Miestelio gyventojų skaičiaus kitimo analizė, kuri buvo atlikta bendrojo plano esamos būklės studijoje, atskleidė, kad Geležių miestelyje gyventojų skaičius per paskutiniuosius

Reg. nr. 12-236
2013.12.10

šešerius metus nežymiai padidėjo: nuo 388 gyv. 2007 m. iki 414 gyv. 2012 m. (padidėjimas 6,3 proc.). Nepaisant gyventojų skaičiaus padidėjimo, miestelio vystymosi potencialas mažėja. Mažėjanti miestelio vystymosi potencialą sąlygoja mažas natūralus gyventojų prieaugis, žemas gyventojų užimtumo rodiklis, mažai išplėtotas verslas, didelė bedarbystė ir žemas pragyvenimo lygis, dideli jaunų žmonių migracijos srautai į didžiuosius Lietuvos miestus ir užsienio šalis. Šios priežastys didina atskirtį tarp miesto ir kaimo ir neigiamai veikia gyventojų gyvenimo kokybę.

Neįgyvendinus bendrojo plano sprendinių, tikėtina, kad gyventojų neišvengiamai kasmet mažės pagal gyventojų skaičiaus kaitos pesimistinį scenarijų, kaip ir buvo prognozuota bendrojo plano koncepcijos dalyje. Pagal šį scenarijų 2033 m. Geležiuose turėtų gyventi 342 gyventojai, t. y. per 20 metų jų skaičius sumažėtų apie 17,4 proc. Nuolatinio gyventojų mažėjimo tendencija reikštų gyventojų smarkų sumažėjimą ar net visišką miestelio išnykimą per tam tikrą, pakankamai ilgą laiko tarpą.

Nesiekiant bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo, galimos tolimesnės gyventojų skaičiaus ir socialinės demografinės struktūros nepalankios vystymosi tendencijos. Miestelis taptų nepatrauklus jauniems žmonėms gyventi ir dirbti, padidėtų jaunų žmonių migracija, sparčiai vyktų visuomenės senėjimo procesas, sumažėtų gimstamumas, tuo pačiu mažėtų mokinių skaičius mokykloje, dėl ko Geležių miestelio švietimo įstaiga taptų neperspektyvi veikti.

Neįgyvendinus bendrojo plano sprendinių nebūtų suplanuotos komercinių, komunalinių ir kitų paslaugų bei visuomeninių objektų teritorijos, nebūtų numatytos verslo plėtros zonos, nebūtų kuriamos naujos darbo vietos, todėl išaugtų socialiai remtinų asmenų skaičius, neišvengiamai mažėtų gyventojų pajamos, jų pragyvenimo lygis ir blogėtų gyventojų gyvenimo kokybės rodikliai.

Esama gamtinė Geležių miestelio aplinka nepasižymi gausiais gamtiniais ištekliais. Urboekologinę funkciją atliekančių želdynų, kurie reguliuoja oro sudėtį, gerina mikroklimatą, mažina oro užterštumą, gausa tenkina dabartinius miestelio gyventojų poreikius. Tačiau, vertinant tai, kad miestelio teritorijos bendrasis planas įgyvendinamas ne tiesiogiai, o per žemesnio lygmens planus – miesto dalių detaliuosius ar specialiuosius planus bei konkrečių objektų techninius projektus, reiškia, kad neįgyvendinus bendrojo plano sprendinių visi žemesnio lygmens planai neturės bendro konteksto, nebus sistemingo vystymo, didės neigiamo poveikio aplinkai tikimybė.

Jeigu planas nebūtų įgyvendintas, nebus numatytos miestelio gyvenimo ir aplinkos kokybę gerinančios priemonės (transporto triukšmui, vibracijai, oro, dirvožemio, paviršinio bei požeminio vandens užterštumui mažinti). Liks neišspręstas atliekų tvarkymo klausimas, nebus suformuota bendro naudojimo želdynų, parko ir rekreacinių teritorijų sistema. Nenumačius

Reg. nr. P2-236
2013.12.10

priemonių, užtikrinančių gamtos išteklių racionalų naudojimą, kraštovaizdžio formavimo, ekologinės pusiausvyros, gamtinio karkaso formavimo, gamtos paveldo objektų išsaugojimo, nebus užtikrintas sistemingas tolimesnis gamtinių išteklių racionalus naudojimas bei ekologinė pusiausvyra, blogės gyventojų gyvenimo kokybė.

Šalia Geležių praeina NATURA 2000 taip pat regioninės svarbos vidinio stabilizavimo arealas, kuriame numatoma gražinti ir gausinti kraštovaizdžio natūralumą atkuriančius elementus. Taigi Geležių miestelis, esantis gretimai teritorijų, kuriose numatoma vykdyti ekologinį stabilizavimą, turėtų būti orientuotas ne tik į socialinius poreikius, bet ir gamtinių išteklių gausinimą, ypač planuojant pramonės ir verslo teritorijas pasireikštų ekologinio kompensavimo poreikis. Tai ypač svarbu miestelio ekosistemų gyvybingumui palaikyti bei gyventojų gyvenimo kokybei gerinti, rekreaciniams poreikiams tenkinti, traukos objektų skaičiui gausinti miestelio centrinėje dalyje.

Neplanuotų, skubių sprendimų rezultatas, neturint kompleksinio požiūrio į gamtinės aplinkos sistemą, turėtų skaudžias pasekmes ir neigiamą poveikį miestelio bei jo gretimybėje esančioms gamtinėms teritorijoms.

Neįgyvendinus Geležių miestelio bendrojo plano gali būti prarasti miestelio urbanistinės kultūrinės vertės požymiai, jo savitumo bruožai.

Susisiekimo sistemos plėtra yra reglamentuota įstatymais ir numatyta Lietuvos Respublikos bendrojo plano sprendiniuose, taip pat teritorijų planavimo ir specialiuosiuose planuose, kituose planavimo dokumentuose. Neįgyvendinus Geležių miestelio bendrojo plano sprendinių, susisiekimo sistemos plėtra būtų neoptimali ir tik iš dalies suderinta su miestelio teritorijos urbanistine raida. Neįgyvendinus susisiekimo sistemos siūlomų priemonių blogėtų gyventojų ir transporto susisiekimo kokybė. Visa tai turėtų neigiamos įtakos Geležių miestelio teritorijos ekologiškai, socialinei, ekonominei ir technologinei aplinkai.

Neįgyvendinus Geležių miestelio bendrojo plano susisiekimo sistemos sprendinių, galimos neigiamos pasekmės: esamam gatvių tinklui būtų sudėtingiau praleisti didėjančius transporto srautus, išaugtų pagrindinių gatvių ir sankryžų apkrovimas, atsirastų transporto srautų keliamas neigiamas poveikis miestelio aplinkai ir eismo įvykių skaičiui. Galutiniame rezultate – nebūtų išnaudotas esamas Geležių miestelio susisiekimo sistemos potencialas.

Neįgyvendinus Geležių miestelio bendrojo plano sprendinių, nebūtų įgyvendinta Lietuvoje vykdoma vandentvarkos ūkio politika, kurios pagrindinis tikslas - iki 2014 m. gruodžio 31 d. viešojo vandens tiekėjo paslaugomis aprūpinti ne mažiau kaip 95 % rajono gyventojų.

2. POVEIKIS TERITORIJOS VYSTYMO DARNAI IR (AR) PLANUOJAMAI

Reg. nr:T2-236
2013.12.10

VEIKLOS SRIČIAI

Vienas iš svarbiausių bendrojo plano uždavinių yra teritorinės plėtros planavimas pagal poreikius. Bendrojo plano urbanistinės dalies sprendiniai sudarys sąlygas plėtoti ir tobulinti susiklosčiusią Geležių miestelio erdvinę struktūrą, formuoti ir vystyti urbanistinę sistemą, paryškinti miestelio unikalumą, bus numatytos priemonės miestelio gatvių tinklui tobulinti, vieningai bendrojo naudojimo erdvių sistemai formuoti.

Bendrojo plano urbanistinių sprendinių įgyvendinimas sudarys sąlygas darniam ir efektyviai planuojamų teritorijų vystymui. Plėtra bus nukreipta į tinkamiausias tam tikram naudojimui tipui teritorijas, veikla teritorijoje bus reglamentuota, bet plėtra nebus pernelyg suvaržyta. Bendrojo plano reglamentai subalansuos didesnio ir mažesnio užstatymo tankio kvartalų išsidėstymą planuojamoje teritorijoje. Bus išvengta konfliktų tarp nesuderinamos paskirties objektų, sudarytos prielaidos gamtinių ir bendro naudojimo teritorijų apsaugai nuo intervencijos, kultūros paveldo objektų išsaugojimui. Bus sukurtas pagrindas žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentams rengti. Visais vertintais aspektais numatomas teigiamas ilgalaikis poveikis.

Bendrojo plano socialiniai - ekonominiai sprendiniai orientuoti į miestelio plėtrą su galimybe perspektyvoje intensyviau išnaudoti miestelio centrą ir kitas neužstatytas teritorijas socialinės, komercinės bei verslo infrastruktūros plėtrai, atsižvelgiant į bendrajame plane tam tikram veiklos tipui numatytas tinkamiausias teritorijas. Efektyvus planuojamų teritorijų panaudojimas leistų derinti verslo, socialinės infrastruktūros, gyvenimo kokybės gerinimo aspektus ir užtikrintų socialinę - ekonominę miestelio gyventojų gerovę.

Gamtinės dalies sprendinių įgyvendinimas tiesiogiai paveiks miestelio teritorijos vystymosi darną. Gamtinės dalies sprendiniais bus garantuojama, kad miestelio plėtra vyktų reguliuojama ne vien ekonominių faktorių. Sprendiniais suformuota bendrojo naudojimo želdynų sistema miestelyje atliks svarbią architektūrinę, socialinę, urboekologinę bei techninę-apsauginę funkcijas. Todėl prognozuojamas teigiamas ilgalaikio poveikio efektas dėl pasiekto didesnio darnumo mieste. Neigiamas poveikis nenumatomas.

Prognozuojama, kad Geležių miestelio bendrojo plano sprendinių įgyvendinimas pasižymės ilgalaikiu teigiamu poveikiu susiklosčiusios urbanistinės struktūros vertingųjų bruožų apsaugai ir palankiai veiks miesto teritorijos vystymosi darną. Bus išsaugotas kultūrinės vertės požymiais pasižyminčios Šv. Juozapo bažnyčios, kurioje yra registruota kultūros paveldo vertybė - altorėlis su Rafaelio "Siksto madonos" paveikslo kopija, erdvinis kompozicinis dominavimas miestelio centrinės dalies aplinkoje. Plėtojant miestelio centro, pasižyminčio

vertingosiomis savybėmis, kultūrinę, komercinę ir administracinę funkcijas turėtų didėti jo patrauklumas, stiprėti aplinkos kultūrinės vertės poveikis vietos bendruomenei.

Reg. Nr. 12-236
2013.12.10

Nacionalinė darnaus vystymo strategija, Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinta 2003 m., numatė kryptis tolimesniam šalies transporto sektoriaus vystymui. Transporto, energetikos, turizmo neigiamo poveikio aplinkai mažinimas yra Lietuvos miestų ir miestelių darnaus vystymosi prioritetas. Geležių miestelio darni susisiekimo sistema yra susijusi su daugeliu planavimo pakopų ir etapų. Miestelio teritorijos vystymas nagrinėjamas sisteminiu požiūriu, atsižvelgiant į galimas perspektyvas ir tendencijas, ieškant priemonių miestelio vystymui trukdančių faktorių eliminavimui.

Geležių miestelio bendrojo plano susisiekimo dalyje išskirti uždaviniai:

- 1) tenkins gyventojų susisiekimo poreikius;
- 2) turės teigiamą įtaką darniai urbanizacijos plėtrai;
- 3) sudarys sąlygas gyventojams pasirinkti norimą susisiekimo rūšį;
- 4) tolygiai apkraus susisiekimo sistemą.

Geležių miestelio teritorijos bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros sprendiniai sudarys palankias sąlygas plėtoti ir tobulinti miestelio erdvinę struktūrą, formuoti ir vystyti urbanistinės sistemos efektyvų aprūpinimą infrastruktūra, rezervuoti miestelio teritorijas infrastruktūrai plėtoti.

Bendrojo plano vandentvarkos ir vandenvalos, atliekų tvarkymo, elektros tiekimo, šilumos ūkio bei telekomunikacijų ir ryšių dalių sprendinių įgyvendinimas Geležių miestelyje sudarys sąlygas darniam ir efektyviai planuojamam teritorijų vystymui.

3. POVEIKIS EKONOMINEI APLINKAI

Bendrojo plano urbanistiniai sprendiniai sudarys sąlygas darnesnei Geležių miestelio ūkio raidai. Bus išvengta konfliktų dėl plėtos nesuderinamumo miesto teritorijoje. Nebus nereikalingų barjerų tinkamo dydžio komerciniams objektams miestelio teritorijoje atsirasti ir vystytis. Taip bus sukurta palanki investicinė aplinka verslo subjektams, augs gyventojų aptarnavimo lygis ir tai sudarys sąlygas tolesnei kokybinei teritorijos plėtrai.

Numatomas teigiamas ilgalaikis bendrojo plano urbanistinės dalies sprendinių įgyvendinimo poveikis Geležių miestelio ekonominei aplinkai.

Bendrojo plano ekonominės aplinkos sprendiniai leis sutelkti dėmesį į verslo sritis, kurias miestelyje tikslinga vystyti, sudarys sąlygas turizmo paslaugų plėtrai, gamtinio karkaso teritorijas pritaikius rekreacijos bei turizmo reikmėms. Šalia tradicinių žemdirbystės ūkių bus plėtojami alternatyvūs verslai ir paslaugos aptarnavimo srityje, bus kuriamos naujos darbo

Reg. Nr. 12-236
2013.12.16

vietos, didės gyventojų užimtumas, augs miestelio gyventojų pajamos ir pragyvenimo lygis. Sprendinių įgyvendinimas turės teigiamos ilgalaikės įtakos visiems Geležių miestelio ekonominės aplinkos aspektams (konkurencingumui, investicijoms, verslumui, vartotojams, namų ūkiams).

Gamtinės dalies sprendinių įgyvendinimas netiesiogiai paveiktų Geležių miestelio ekonominę plėtrą, sumažintų miestelio išsivystymo skirtumus bei skatintų konkurencingumą. Bene didžiausią tiesioginį poveikį gamtinės dalies sprendinių įgyvendinimas turės miestelio teritorijos gamtinių išteklių fondui (didės) ir jo racionaliam naudojimui (sprendiniuose numatytos apsaugos priemonės). Netiesioginį, tačiau ne mažesnės svarbos poveikį gamtinės dalies sprendiniai turės bendrosioms investicijoms bei verslo sąlygoms. Suformuota bendra miesto želdynų sistema bei numatyta proporcinga gyventojų poreikius tenkinanti rekreacinė aplinka, sudarytų palankias sąlygas plėtotis turizmo rinkai bei didintų miestelio patrauklumą investuotojams. Miestelio bendrojo naudojimo želdynų sistemos kokybiškam funkcionavimui, prireiks rajono savivaldybės dėmesio. t. y. iš miesto biudžeto želdynų priežiūrai skiriamų lėšų. Tai darys trumpalaikį neigiamą ekonominį poveikį, tačiau prižiūrėta miestelio želdynų sistema visumoje garantuos teigiamą ilgalaikio ekonominio poveikio efektą.

Geležių miestelio gatvių tinklo charakteristikų ir parametrų gerinimas gali turėti tik trumpalaikę neigiamą įtaką žemės naudojimui. Kadangi platinant ir asfaltuojant gatvių važiuojamąsias dalis, rekonstruojant sankryžas, įrengiant šaligatvius, reikės išpirkti aplinkines žemes iš dabartinių savininkų pagal Lietuvos įstatymais numatytas procedūras. Pagerinus Geležių susisiekimo sistemos kokybinius parametrus, nutiesus gatvių tęsinius pagerės darbo vietų bei teikiamų paslaugų pasiekiamumas, investicijų ir verslo galimybės.

Geležių miestelio teritorijos bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros sprendiniai sudarys sąlygas spartesnei miestelio ūkio raidai. Teritorijas aprūpinant inžinerine infrastruktūra, bus sukurta palanki investicinė aplinka pramonės ir kitiems verslo subjektams, augs gyventojų gyvenimo lygis.

Sprendinių vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros srityje įgyvendinimas leis užtikrinti efektyvesnį vandens išteklių naudojimą.

Sprendiniai telekomunikacijų ir ryšių srityje sudarys palankias sąlygas žinių visuomenės ir žinių ekonomikos kūrimuisi.

Numatomas teigiamas ilgalaikis bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo poveikis Geležių miestelio ekonominei aplinkai.

Sprendinių įgyvendinimui reikės daug finansinių lėšų. Reikalingų lėšų turės būti padengta iš Panevėžio rajono savivaldybės biudžeto, tačiau projektų planingas įgyvendinimas suteiks galimybę didelę reikalingų lėšų dalį gauti iš ES Struktūrinių fondų ar pasinaudoti kitais

finansinės paramos šaltiniais. Be to, inžinerinės infrastruktūros plėtra yra būtina, siekiant užtikrinti darnų teritorijų vystymąsi.

Reg. nr. T2-236
2013.12.10

4. POVEIKIS SOCIALINEI APLINKAI

Bendrojo plano urbanistinės dalies sprendiniai sudarys sąlygas Geležių miestelio gyventojų aptarnavimo, gyvenimo kokybės, susisiekimo gerinimui. Bus išlaikomos higienos normos, formuojama sveikesnė ir komfortiškesnė gyvenamoji aplinka. Dėl mišrios paskirties rajonų, kai skirtingo būsto tipo teritorijos bus kaimynystėje, mažės gyventojų socialinis susiskaidymas, gerės socialinė aplinka. Dėl to mažės nusikalstamumas ir gerės kiti socialinės aplinkos kokybės rodikliai. Numatomas teigiamas ilgalaikis bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo poveikis Geležių miestelio socialinei aplinkai.

Bendrojo plano socialinės infrastruktūros sprendinių įgyvendinimas prisidės prie miestelio gyventojų gyvenimo kokybės gerėjimo, sudarys sąlygas geriau tenkinti gyventojų švietimo, kultūros, sveikatos apsaugos bei socialinės rūpybos poreikius. Siekiant Geležiuose sumažinti gyventojų migraciją, pritraukti į miestelį jaunos/darbingus žmones, sprendimais siūloma sukurti darnią socialinę aplinką, subalansavus materialines, dvasines ir kultūrinės žmonių gyvenimo, vystymosi ir veiklos sąlygas. Miestelyje bus kuriama socialinė infrastruktūra, atsakingai panaudojant ir paskirstant tam tikslui skirtas ES, valstybės ir savivaldybės lėšas, o taip pat į socialinės infrastruktūros kūrimo procesą įtraukiant miestelio bendruomenės narius. Numatomas teigiamas tiesioginis poveikis Geležių miestelio socialinei aplinkai.

Gamtinės dalies sprendinių įgyvendinimas gerintų Geležių gyventojų gyvenimo kokybę, o tai netiesiogiai paveiktų miestelio bendrąją socialinę būklę (skatintų gyventojų sėslumą). Suformuota bendro naudojimo želdynų sistema tiesiogiai paveiktų viešųjų miestelio erdvių kokybę kuri yra svarbi bendruomeniškumo skatinimui ir tolimesnei jo raidai. Taip pat ši sistema netiesioginį poveikį turėtų miestelio kultūrinei raidai, esant platesnėms galimybėms kultūrinius renginius organizuoti šiam poreikiui pritaikytoje gamtinėje aplinkoje. Gamtinės dalies sprendinių įgyvendinimas tiesiogiai paveiktų jaunimą, jaunas šeimas. Prižiūrėti ir tvarkomi ir gyventojų poreikiams pritaikyti miestelio želdynai galėtų tapti naujaisiais traukos objektais šioms socialinėms grupėms. Nemažiau svarbus ir tiesioginis gamtinės dalies sprendinių poveikis žmonių sveikatai. Miestelio plėtros perspektyvoje sprendimais numatyta ekologinės pusiausvyros palaikymas. Neigiamas poveikis nenumatomas. Prognozuojamas teigiamas ilgalaikio poveikio efektas.

Geležių miestelio bendrojo plano susisiekimo dalies iškeltų uždavinių įgyvendinimas turės teigiamas įtakos socialiniams rodikliams – tobulinant gatvių tinklą, pagerės susisiekimas

Reg. nr. 12-236
2013.12.10

transportu ir padidės gyventojų judrumas, sumažėjus eismo įvykiams, pagerės gyventojų sveikatos būklė ir gyvenimo trukmė. Socialiniu požiūriu visos priemonės turės teigiamos ilgalaikės įtakos miestelio gyventojų užimtumui, darbo rinkai, gyvenimo kokybei, gyventojų kelionėms. Geležių miestelio susisiekimo sistemos infrastruktūros gerinimas labiausiai įtakos lokalius socialinius procesus: pagerės nedarbingo amžiaus bei neįgalių žmonių socialinė integracija, paprastesniu taps socialinės rizikos šeimų ir šiose šeimose augančių vaikų pasiekiamumas ir stebėseną, pagerės pasiekiamumas asmenų, kuriems reikalinga socialinė parama ir globos priemonės, prieinamesnės taps medicininės priežiūros paslaugos sergantiems asmenims. Susisiekimo infrastruktūros objektų plėtra padidins ekonominį miestelio gyvybingumą, svarbiausių paslaugų geresnį prieinamumą vietiniams gyventojams, užtikrins pėsčiųjų ir dviratininkų saugumą gatvėse.

Geležių miestelio bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros sprendiniai sudarys palankias sąlygas gyventojų gyvenimo kokybės gerėjimui. Didės gyvenamųjų pastatų aprūpinimo inžinerinėmis paslaugomis (vandens tiekimo, nuotekų ir atliekų šalinimo, elektros tiekimo, telekomunikacijų ir ryšių paslaugomis) prieinamumas, patikimumas, gerės pačių paslaugų kokybė ir todėl bus užtikrintos gyventojų higienos, sveikos gyvenamosios aplinkos, komforto reikmės.

Numatomas teigiamas ilgalaikis bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo poveikis Geležių miestelio socialinei aplinkai.

Sprendiniai telekomunikacijų ir ryšių srityje skatins žinių visuomenės kūrimąsi.

Įgyvendinant bendrojo plano sprendinius bus užtikrintas minimalus poveikis gamtinei aplinkai, taigi ir netiesioginis neigiamas gamtinės aplinkos poveikis gyventojams (pvz., dėl užteršto oro, vandens, dirvožemio ir pan.).

5. POVEIKIS GAMTINEI APLINKAI IR KRAŠTOVAIZDŽIUI

Bendrojo plano urbanistinės dalies sprendinių įgyvendinimas Geležių miestelyje turės ilgalaikį teigiamą poveikį aplinkos komponentams: oro kokybei, paviršinių ir požeminių vandenų kokybei, dirvožemio ištekliams ir žemės ūkio naudmenoms, ekosistemoms ir biologinei įvairovei, kraštovaizdžio ekologinei pusiausvyrai ir estetinei kokybei, kultūros paveldo objektams.

Teigiamas poveikis bus dėl pasiekto didesnio aplinkos darnumo mieste, sumažėjusių energijos sąnaudų lyginant su esama būkle, tam pačiam tikslui pasiekti. Sumažėjusių kelionių poreikių dėl optimaliai išdėstytų aptarnavimo objektų ir įvairių paskirčių teritorijų išdėstymo.

Verslo vystymas gali turėti trumpalaikės neigiamos įtakos aplinkai, susijusios su verslo objektų statybos ar rekonstrukcijos darbais, tačiau norint užtikrinti miestelio vystymosi

Reg. nr. 12-236
2013(12.10)

potencialą, verslo objektų statyba yra būtina. Verslo vystymo neigiamas poveikis aplinkai bus minimalus arba jo gali iš viso nebūti, laikantis teisės aktuose nustatytų aplinkosaugos procedūrų (vertinant planuojamos ūkinės veiklos poveikį aplinkai ir kt.).

Gamtinės dalies sprendinių įgyvendinimas tiesiogiai paveiks oro kokybę. Bendro naudojimo želdynų sistema gerins miestelio oro sudėtį, teigiamai veiks mikroklimatą, mažins oro užterštumą bei slopins triukšmą. Gamtinės atsvaros teritorijų plėtra, sustiprins želdynų pildomą urboekologinę funkciją bei miesteliui plečiantis, pagerins oro kokybę. Gamtinės dalies sprendinių įgyvendinimas tiesiogiai paveiks miestelio teritorijos paviršių, t.y. apsaugos teritorijas nuo erozijos. Gamtinės dalies sprendiniai padės užtikrinti miestelio ekologinę būklę ir išlaikyti Geležiuose esančią biologinę įvairovę bei ją gausinti. Suformuota bendro naudojimo želdynų sistema leis palaikyti ryšį su gretimomis miesteliui saugomomis, NATURA 2000 teritorijomis. Ši sistema yra svarbi žaliųjų teritorijų grandis bendrame gamtiniame karkase. Bendrojo naudojimo želdynų sistema ir kokybiška jos priežiūra gerins žaliųjų viešųjų erdvių būklę, todėl turės tiesioginį teigiamą poveikį rekreacijos požiūriu patrauklesnei Geležių miestelio gamtinei aplinkai. Tvarkant Geležių miestelio želdynus vadovaujantis bendrojo plano gamtinės dalies sprendiniais, miestelyje gerėtų ekologinė situacija, būtų užtikrinta ir ekologinė pusiausvyra. Bendro naudojimo želdynų sistema leis formuoti estetišką miestelio aplinką. Stiprės miestelio kraštovaizdžio kompozicinis vieningumas. Planuojant teritorijos plėtrą bei tinkamai prižiūrint bendro naudojimo želdynų sistemą miestelyje, bus užtikrintas ilgalaikis teigiamas poveikis kraštovaizdžio natūralumui atkurti, taip pat tradiciniams jo bruožams, gamtinėms vertybėms palaikyti. Gamtinių sprendinių įgyvendinimu miestelio teritorijoje gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui prognozuojamas teigiamas ilgalaikio poveikio efektas.

Geležių susisiekimo sistema yra glaudžiai susijusi su miestelio teritorijos gamtine aplinka. Gamtinių išteklių naudojimas miestelio gatvių tinklui plėtoti ir transporto tarša neigiamai įtakoja miestelio ir šalia jo esančią gamtinę aplinką, sukelia neigiamą poveikį jautrioms teritorijoms ir menkina kraštovaizdžio būklę. Sprendiniuose numatytose Geležių miestelio gatvių jungtyse, einančiose per jautrias miestelio teritorijas, išlaikyti numatytas apsaugines zonas. Tinkamai suprojektavus gatvių tinklo rekonstrukciją, atliekant ekonominius skaičiavimus bei pagrindimus, galima nepažeisti gamtinės aplinkos ir išsaugoti esamą kraštovaizdį. Plečiant asfaltuotų gatvių tinklą, gerinant esamų gatvių kokybę, įrengiant šaligatvius, nutiesiant naujas gatvių jungtis, bus sumažinta oro tarša ir triukšmas miestelyje.

Bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros sprendinių įgyvendinimas turės ilgalaikį teigiamą poveikį aplinkos komponentams: oro kokybei, paviršinių ir požeminių vandenių kokybei, dirvožemio ištekliams ir žemės ūkio naudmenoms, ekosistemoms ir biologinei

įvairovei, kraštovaizdžio ekologiškai pusiausvyrai ir estetinei kokybei, kultūros paveldo objektams.

Reg. Nr. T2-236
2013.12.16

Sprendiniuose plėtojama atliekų tvarkymo infrastruktūra užtikrins mažesnę aplinkos oro taršą iš įrstančių atliekų išsiskiriančiomis medžiagomis, pavojingų, biodegraduojančių ir kitų rūšių atliekų tvarkymas užtikrins mažiausią galimą neigiamą poveikį aplinkos oro kokybei.

Paviršinių ir požeminių vandens išteklių kokybei bendrojo plano sprendiniai turės ilgalaikį teigiamą poveikį, kadangi moderni vandens tiekimo, nuotekų ir atliekų tvarkymo infrastruktūros įranga užtikrins minimalią avarijų tikimybę ir minimalų neigiamą poveikį paviršinių ir požeminių vandens išteklių kokybei. Mažėjanti miestų oro tarša taip pat lems mažesnę paviršinių vandenų taršą ir eutrofikacijos, rūgščių lietų poveikį jiems.

Dirvožemio ištekliams bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros sprendiniai turės ilgalaikį teigiamą poveikį, kadangi mažės dirvožemio tarša dėl modernių ir tinkamai eksploatuojamų vandens tiekimo, nuotekų ir atliekų tvarkymo įrenginių.

Kraštovaizdžio ekologiškai pusiausvyrai ir estetinei kokybei bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros sprendiniai turės ilgalaikę teigiamą įtaką, kadangi siūloma esamos įrangos rekonstrukcija ir naujų modernių įrenginių statyba, užtikrins minimalų neigiamą poveikį aplinkos komponentams, nuo kurių priklauso kraštovaizdžio išsaugojimas (pvz. aplinkos orui, dirvožemiui, gamtiniams vandenims, biologinei įvairovei ir buveinių apsaugai).

Galimas trumpalaikis nereikšmingas neigiamas poveikis infrastruktūros objektų statybos metu (padidėjęs dulkiškumas ir pan.).

Infrastruktūros objektų statybos vietoje dirvožemiui, ekosistemoms ir biologinei įvairovei, kraštovaizdžio ekologiškai pusiausvyrai gali būti padarytas ir neigiamas poveikis, tačiau tokių objektų statyba yra būtina, o galimas neigiamas poveikis bus minimalus ar jo gali iš viso nebūti, atliekant teisės aktuose nustatytas aplinkosaugos procedūras (planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą ir kt.). Kraštovaizdžio estetinei kokybei galimas trumpalaikis nereikšmingas neigiamas poveikis infrastruktūros objektų statybos metu (padidėję automobilių srautai, aptvertos teritorijos ir pan.).

Bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros sprendinių vertinimo santrauka pateikiama teritorijų planavimo dokumentų sprendinių poveikio vertinimo 7.1 lentelėje.

6. PRIEMONĖS TERITORIJŲ PLANAVIMO DOKUMENTŲ SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENAI (MONITORINGUI) ATLIKTI

Reg. nr.: T2-236
2013.12.10

Atlikus Geležlių miestelio teritorijos bendrojo plano sprendinių poveikio vertinimą nustatyta, kad sprendiniai turės ilgalaikį teigiamą poveikį teritorijų vystymosi darnai, ekonominei, socialinei ir gamtinei aplinkai.

Stebėseną turi būti atliekama, vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. gegužės 7 d. nutarimu Nr. D1-263 „Dėl Apskritis teritorijos bendrojo (generalinio) plano rengimo, Savivaldybės teritorijos bendrojo plano rengimo ir Miestų ir miestelių bendrųjų planų rengimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 1994, Nr.83-3029) ir kitais teisės aktais.

Bendrojo plano sprendiniai parengti atsižvelgiant į realias monitoringo galimybes (ypač finansavimą), todėl ypatingos specialios priemonės nėra reikalingos. Svarbiausi stebėtini aspektai yra intensyviai urbanizuojamos teritorijos riba ir statybos teritorijos, kuriose nėra numatytų centralizuotų tinklų.

Patvirtinus Geležlių miestelio teritorijos bendrąjį planą, jo įgyvendinimo metu bus atliekamas dokumente numatytų tikslų ir priemonių įgyvendinimo monitoringas t.y. po tam tikro laikotarpio (arba periodiškai) stebima, ar tinkamai įgyvendinami planavimo dokumente numatyti sprendiniai, ar rengiant planą buvo tinkamai integruoti aplinkos apsaugos klausimai ir ar planavimo dokumento įgyvendinimas padeda siekti jame numatytų aplinkos apsaugos tikslų, tiriami aplinkos apsaugos ir darnaus vystymosi aspektų (tikslų) pokyčiai, nuolat kaupiama ir analizuojama informacija, prognozuojami galimi pasikeitimai ir jų įtaka perspektyviniams procesams.

Geležlių miestelio teritorijos bendrojo plano urbanistinės aplinkos sprendinių įgyvendinimo stebėsenos rodikliai:

- 1) užimama teritorija, jos teritorinis balansas pagal paskirtį;
- 2) žemės ūkio paskirties žemė;
- 3) miškų ūkio paskirties žemė;
- 4) konservacinės paskirties žemė;
- 5) vandens ūkio paskirties žemė;
- 6) kitos paskirties žemė (gyvenamosios teritorijos, visuomeninės paskirties teritorijos, pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos, komercinės paskirties objektų teritorijos, inžinerinės infrastruktūros teritorijos, bendro naudojimo teritorijos, naudingų iškasenų teritorijos, rekreacinės teritorijos);
- 7) teritorijos užstatymo tankis;
- 8) teritorijos užstatymo intensyvumas.

Reg. nr. T2-236
2013.12.10

Bendrojo plano įgyvendinimo stebėseną turėtų apimti kasmetinės statistinės informacijos surinkimą, kaupimą bei analizę ne tik savivaldybės, bet galimai ir seniūnijos lygyje, apie šias sritis:

Demografiniai rodikliai:

- 1) miestelio gyventojų skaičiaus, gimstamumo ir mirtingumo, natūralaus gyventojų prieaugio kitimo tendencijos;
- 2) migracijos mastai, jos priežastys bei pasekmės;
- 3) gyventojų sudėtis pagal amžiaus grupes;
- 4) gyventojų išsilavinimo rodikliai, jų atitikimas darbo rinkai.

Ekonominiai rodikliai:

- 1) naujai įsikūrusių įmonių skaičius, tame tarpe naudojančių vidutiniškai aukštas ir aukštas technologijas;
- 2) tiesioginių užsienio ir materialinių investicijų skaičius, jų pasiskirstymas pagal ekonomines veiklas;
- 3) įmonių skiriamos lėšos aplinkosauginėms priemonėms diegti;
- 4) įmonių, įdiegusių aplinkos kokybės vadybos sistemas, skaičius;
- 5) įmonių, gavusių ES paramą veiklai modernizuoti, darbuotojų mokymams, aplinkosauginiams projektams, moksliniams tyrimams ir pan. skaičius;
- 6) gyventojų pajamų kitimo tendencijos, pagrindiniai asmenų pajamų šaltiniai;
- 7) gyventojų užimtumo rodikliai, užimtumas pagal atskiras ekonominės veiklos sritis;
- 8) darbo rinkos rodikliai: nedarbo lygis, bedarbių įdarbinimas, paklausiausios specialybės, prognozuojamas laisvų darbo vietų skaičius ir t. t.;
- 9) persikvalifikavimo programose dalyvaujančių gyventojų skaičius;
- 10) prekybos, apgyvendinimo ir maitinimo įstaigų skaičius;
- 11) statybos apimtys miestelyje: išduotų statybos leidimų skaičius pagal atskirus objektus (gyvenamieji namai, pramonės objektai, inžineriniai statiniai);
- 12) turistų skaičius miestelyje, jų apsistojimo trukmė, išleidžiamos pajamos.

Socialiniai rodikliai:

- 1) mokinių skaičiaus kitimas miestelio mokykloje, mokymosi rezultatai bei pasiekimai;
- 2) neformalaus ugdymo veiklų bei juose dalyvaujančių mokinių skaičius;
- 3) pedagogų poreikis miestelio mokykloje;
- 4) pedagogų išsilavinimo bei kvalifikacijos rodikliai;
- 5) švietimo įstaigų atitikimas higienos normų reikalavimams, mokymo priemonių pakankamumas;
- 6) gyventojų sergamumo rodikliai, apsilankymų medicinos punkte;

Reg. nr.: T2-236
2013.12.16

- 7) psichikos, alkoholizmo, narkomanijos ir kitomis priklausomybės ligomis sergančių gyventojų skaičius;
- 8) socialinių pašalpų gavėjų, jiems suteikiamų paslaugų skaičius, išmokų suma;
- 9) kultūros renginių, meno kolektyvų, juose dalyvaujančių Šilų miestelio gyventojų skaičius;
- 10) kriminogeninė situacija miestelyje, nusikalstamumo tendencijos, nusikaltimų išaiškinimo rodiklis, vykdomų prevencijos programų skaičius;
- 11) modernizuotų daugiabučių gyvenamųjų namų skaičius.

Vykdam monitoringą svarbu kontroliuoti dirvožemio, oro, požeminio bei paviršinio vandens kokybinius pokyčius. Neatsiejamas nuo šios sistemos kraštovaizdžio struktūros bei vizualinės kokybės monitoringas, aplinkos apsaugos ir darnaus vystymosi aspektų pokyčių stebėseną.

Geležių miestelio teritorijos bendrojo plano gamtinio karkaso sprendinių įgyvendinimo pasekmių aplinkai stebėsenos rodikliai:

- 1) miestelio ribos (užstatytos teritorijos ir administracinės) poslinkiai, km;
- 2) skirtingos funkcinės paskirties teritorijų naudojimo efektyvumas, %;
- 3) urbanizuotų ir natūralių plotų santykio kaita, %;
- 4) gamtinio karkaso elementų teritorijų plotas, jų dalis miestelyje;
- 5) gamtinio karkaso elementų teritorijų ploto pokyčiai per metus;
- 6) neprižiūrimų teritorijų plotas, pokyčiai per metus, kv.km/%;
- 7) prižiūrimų ir tvarkomų teritorijų – miestelio želdynų kiekis ir plotas, 1 gyv.

Bendrojo plano kultūros paveldo apsaugos sprendinių įgyvendinimo stebėseną (monitoringas) turi būti vykdoma pagal Nekilnojamojo kultūros paveldo stebėsenos taisyklės (Žin., 2005, Nr.86-3242), Nekilnojamojo kultūros paveldo inventorizavimo taisyklės (kultūros ministro 2005-06-29 įsakymas Nr. ĮV-310), Kultūros paveldo objektų ar vietovių apžiūros, būklės fiksavimo ir tyrimo atlikimo užtikrinimo taisyklės (kultūros ministro 2005-06-09 įsakymas Nr. ĮV-240), Kultūros paveldo objekto būklės tikrinimo taisyklės (kultūros ministro 2005-05-09 įsakymas Nr. ĮV-199). Šie dokumentai nustato stebėsenos mastą, proceso reikalavimus, metodiką, periodiškumą, vykdančiąsias ir atsakingas institucijas. Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 5 straipsnio 10 dalies 5 punktas nustato, kad Kultūros paveldo departamentas organizuoja ir koordinuoja nekilnojamojo kultūros paveldo inventorizavimą, išaiškinimą ir stebėseną, metodiškai vadovauja stebėsenos procesui.

Esamų kultūros paveldo vertingųjų savybių stebėseną turi būti vykdoma ne rečiau kaip kas 5 metai.

Reg. nr. 12-236
2013.12.10

Atliekant Geležių susisiekimo sistemos sprendinių įgyvendinimo monitoringą, turi būti skatinamas duomenų apie besikeičiančią transporto būklę, pėsčiųjų ir turistų srautus, gatvių apkrovimą rinkimas ir kaupimas, nes tai ateityje padėtų lengviau surinkti reikiamus duomenis, kurie buvo naudojami rengiant miestelio bendrąjį planą.

Geležių teritorijos bendrojo plano susisiekimo sistemos sprendinių įgyvendinimo pasekmių aplinkai stebėsenos rodikliai:

- 1) transporto srautų stebėjimas pagrindinėse gatvėse, vidutinis paros eismo intensyvumas;
- 2) pėsčiųjų srautų stebėjimas pagrindinėse gatvėse, pėsč./val;
- 3) dviratininkų srautų stebėjimas pagrindinėse gatvėse, dvir./val;
- 4) automobilių stovėjimo vietų skaičius;
- 5) dviračių stovėjimo vietų skaičius;
- 6) gatvių tinklo ilgis pagal gatvių kategorijas B-F, pokyčiai;
- 7) gatvių tinklo tankis, jo pokyčiai pagal gatvių kategorijas B-F, km/km²;
- 8) viešojo transporto ryšiai su kitais miestais, reisai per parą;
- 9) eismo įvykių skaičius.

Geležių miestelio teritorijos bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros sprendinių įgyvendinimo pasekmių aplinkai stebėsenos rodikliai:

- 1) vandens sunaudojimas, tūkst.m³/m;
- 2) nuotekų (bendras ir išvalytų iki normatyvų) išleidimas į aplinką, tūkst.m³/m;
- 3) nuotekų tvarkymo sistemomis besinaudojančių abonentų (gyventojų) dalis, %;
- 4) gyventojų, besinaudojančių centralizuotomis geriamojo vandens sistemomis, dalis, %;
- 5) paviršinio vandens monitoringo stočių, kuriose vandens kokybė atitinka gerą vandenu būklę, dalis nuo bendro matavimo vietų skaičiaus pagal BDS7 ir bendrąjį azotą (Nb), %;
- 6) geros ekologinės būklės vandens telkinių skaičiaus pokytis, vnt.;
- 7) teršalų išmetimų į aplinkos orą iš stacionarių šaltinių, pokytis t/m;
- 8) buities ir komunalinių atliekų surinkimas ir tvarkymas, t/m;

Atliekant inžinerinės infrastruktūros sprendimų įgyvendinimo stebėseną, turi būti skatinamas duomenų apie besikeičiančią būklę rinkimas ir kaupimas, nes tai padėtų ateityje išvengti duomenų trūkumo problemos, su kuria buvo susidurta rengiant Geležių miestelio bendrąjį planą.

Reg. nr.: T2-236
2013.12.10

7. TERITORIJŲ PLANAVIMO DOKUMENTŲ SPRENDINIŲ POVEIKIO VERTINIMAS

7.1 lentelė. Teritorijų planavimo dokumentų sprendinių poveikio vertinimas

1.	Teritorijų planavimo dokumento organizatorius Panevėžio rajono savivaldybės administracijos direktorius
2.	Teritorijų planavimo dokumento rengėjas Vilniaus Gedimino technikos universitetas, Teritorijų planavimo mokslo institutas
3.	Teritorijų planavimo dokumento pavadinimas Projektas VP1-4.2-VRM-04-R-52-006 Panevėžio rajono savivaldybės Geležiu miestelio bendrasis planas.
4.	Ryšys su planuojamai teritorijai galiojančiais teritorijų planavimo dokumentais Bendrojo plano sprendiniai suderinti su: <i>Bendrąsiais planais:</i> a) Lietuvos Respublikos teritorijos bendruoju planu; b) Panevėžio rajono teritorijos bendruoju planu. <i>Specialiaisiais planais:</i> a) Panevėžio rajono neprivatizuojamų teritorijų planu; b) Panevėžio rajono savivaldybės teritorijos miškų išdėstymo specialiuoju planu; c) Degalinių išdėstymo specialiuoju planu; d) Rekreacinių zonų išdėstymo planu; e) Panevėžio rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų infrastruktūros plėtros specialiuoju planu; f) Panevėžio rajono savivaldybės teritorijos šilumos ūkio specialiuoju planu.
5.	Ryšys su patvirtintais ilgalaikiais ar vidutinės trukmės strateginio planavimo dokumentais a) Valstybės ilgalaikės raidos strategija (Žin., 2002, Nr. 113-5029); b) Valstybinė aplinkos apsaugos strategija (Žin., 1996, Nr. 103-2347); c) Nacionalinė darnaus vystymosi strategija (Žin., 2003, Nr. 89-4029); d) Nacionalinė energetikos strategija (Žin., 2007, Nr. 11-430); e) Panevėžio rajono strateginiu plėtros planu 2009-2015 m; f) 2002 – 2015 metų Lietuvos Respublikos valstybinės reikšmės kelių priežiūros ir plėtros programa ir asfaltinės dangos įrengimas keliuose su žvyro danga 2005 – 2015 m.

6. Status quo situacija:

Neįgyvendinus bendrojo plano urbanistinės dalies sprendinių Geležių miestelio teritorijoje vyktų stichinė teritorinė plėtra lemiamą vien ekonominių faktorių. Tokiu atveju nebūtų užtikrintas sistemingas ir darnus miestelio teritorijos vystymas.

Neįgyvendinus bendrojo plano ekonominės dalies sprendinių, tikėtinas gyventojų skaičiaus pesimistinis kaitos scenarijus. Nuolatinio gyventojų mažėjimo tendencija reikštų gyventojų smarkų sumažėjimą ar net visišką jų išnykimą per tam tikrą, pakankamai ilgą, laiko tarpą. Neįgyvendinus bendrojo plano sprendinių, nesukūrus naujų darbo vietų, mažėtų gyventojų užimtumas ir jų pajamos, didėtų bedarbystė, blogėtų miestelio gyventojų gyvenimo kokybės rodikliai.

Neįgyvendinus bendrojo plano socialinės dalies sprendinių, galimos tolimesnės gyventojų skaičiaus ir socialinės demografinės struktūros nepalankios vystymosi tendencijos: mažėtų gimstamumas, padidėtų jaunų žmonių migracija, sparčiai vyktų visuomenės senėjimo procesas, padidėtų sergamumas ir mirtingumas, augtų socialinių paslaugų poreikis.

Neįgyvendinus bendrojo plano gamtinės dalies sprendinių, nebūtų numatytos miestelio gyvenimo ir aplinkos kokybę gerinančios priemonės (transporto triukšmui, vibracijai, oro, dirvožemio, paviršinio bei požeminio vandens užterštumui mažinti). Liktų neišspręstas atliekų tvarkymo klausimas, nebūtų suformuota bendro naudojimo želdynų, parko ir rekreacinių teritorijų sistema. Nenumatytas priemonių, užtikrinančių gamtos išteklių racionalų naudojimą, kraštovaizdžio formavimo, ekologinės pusiausvyros, gamtinio karkaso formavimo, gamtos paveldo objektų išsaugojimo, nebūtų užtikrintas sistemingas tolimesnis gamtinių išteklių racionalus naudojimas bei ekologinė pusiausvyra, blogėtų gyventojų gyvenimo kokybė. Be gamtinės dalies sprendinių, miesteliui plečiantis, būtų neužtikrintas gyventojų rekreacinių poreikių tenkinimas. Chaotiškai planuojant pramonės ir verslo teritorijas pasireikštų ekologinio kompensavimo poreikis, kuris yra būtinas tokiu atveju, siekiant apsaugoti greta miestelio teritorijos esančias saugomas teritorijas, kuriose numatoma vykdyti ekologinį stabilizavimą, o kartu ir NATURA 2000 teritorijas. Neįgyvendinus gamtinės dalies sprendinių gamtinių išteklių gausinimas būtų nenumatytas ir turėtų skaudžias pasekmes ir neigiamą poveikį gretimybėje esančioms saugomoms teritorijoms.

Neįgyvendinus bendrojo plano nekilnojamojo kultūros paveldo sprendinių galimas Geležių miestelio istorinio centro vertingųjų savybių nykimas.

Neįgyvendinus bendrojo plano susisiekimo dalies sprendinių Geležių miestelio gatvių tinklas ir jo charakteristikos išliks nepakitusios. Dėl miestelyje didėjančio automobilizacijos lygio blogės susisiekimo kokybė, kas turės neigiamos įtakos teritorijos gyvenamajai aplinkai ir pareikalaus finansinių resursų gyvenimo kokybės gerinimui. Geležių miestelio susisiekimo sistemai bus sudėtinga priimti didėjančius transporto srautus, o taip pat integruotis į nacionalinį transportinį tinklą, didės transporto srautų neigiamas poveikis aplinkai ir gyventojams. Neįgyvendinus eismo saugumo priemonių, didės eismo įvykių skaičius su pėsčiaisiais ir dviratininkais.

Neįgyvendinus Geležių miestelio inžinerinės infrastruktūros bendrojo plano sprendinių, nebus įgyvendinta Lietuvoje vykdoma vandentvarkos ūkio politika, kurios pagrindinis tikslas - iki 2014 m. gruodžio 31 d. viešojo vandens tiekėjo paslaugomis aprūpinti ne mažiau kaip 95 % rajono gyventojų. Nebus įgyvendinta atliekų tvarkymo politika, kurioje numatyta, kad rajone nemažiau kaip 85 % rajono gyventojų turi būti aprūpinti atliekų tvarkymo infrastruktūra.

Reg. nr. 2013.12.10

Reg. nr. 2013.12.14

7. Tikslai, kurių siekiama įgyvendinant teritorijų planavimo sprendinius:

Bendrojo plano urbanistiniais sprendiniais siekiama tobulinti esamą Geležiu miestelio erdvinę struktūrą, aptarnavimą, išvengti konfliktų tarp nesuderinamų paskirčių objektų, numatyti planuojamus teritorijos užstatymo aukščio ir intensyvumo parametrus, numatyti ir patenkinti teritorinės plėtros poreikius, sudaryti pagrindą žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentams rengti.

Bendrojo plano socialiniais dalies sprendiniais siekiama tobulinti socialinę infrastruktūrą, užtikrinti darnią miestelio plėtrą, sudaranti galimybę pasiekti visuotinę gerovę dabartinei ir ateinančioms kartoms, užtikrinti gyventojų užimtumo ir pajamų augimą, gerinti visuomenės sveikatą, teikiamų švietimo, kultūros, asmens sveikatos priežiūros, socialinių paslaugų kokybę bei prieinamumą miestelio gyventojams.

Bendrojo plano ekonominės dalies sprendiniais siekiama numatyti priemones verslo plėtrai, darbo vietų steigimui, gyventojų užimtumo didinimui ir pragyvenimo lygio kėlimui.

Bendrojo plano gamtinės dalies sprendiniais siekiama: išsaugoti Geležiu miesto gamtinę aplinką, išsaugoti visus esamus žaliuosius plotus urbanizuotoje miesto dalyje, didinti jų patrauklumą, plėsti rekreacinio panaudojimo galimybes; vertingiausiose gamtosauginiu ir estetiniu požiūriu miestelio teritorijose vengti statybų; naujai įsavinamose miestelio zonose formuoti atskirus rekreacinės bei apsauginės ir ekologinės paskirties želdynus, juos įjungiant į esamą žaliųjų plotų sistemą; reikiamą dėmesį skirti visų žaliųjų plotų sistemos grandžių - atskirųjų rekreacinės bei ekologinės ir apsauginės paskirties želdynų tvarkymui; siekti, kad visi žaliųjų plotų sistemos elementai realiai atitiktų jiems keliamus reikalavimus, jiems būtų suformuoti ir įteisinti sklypai.

Bendrojo plano nekilnojamojo kultūros paveldo sprendiniais siekiama išsaugoti nekilnojamąjį kultūros paveldą, skatinant jo naudojimą visuomenės reikmėms, puoselėti kultūrinės vertės bruožais pasižyminčias urbanistines struktūras.

Bendrojo plano susisiekimo sistemos sprendiniais siekiama mažinti transporto srautų poveikį miestelio aplinkai ir gyventojams, gerinti gatvių tinklą ir jo parametrus, didinti eismo saugumą miestelyje.

Bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros sprendiniais siekiama tobulinti ir vystyti Geležiu miestelio gyvenamųjų vietovių vartotojų aprūpinimą vandens tiekimo, nuotekų tvarkymo, atliekų, elektros energijos, telekomunikacinių ryšių infrastruktūra, gerinti miestelio gyventojų gyvenimo kokybę, mažinti aplinkos taršą.

URBANISTINĖ PLĖTRA

8.	Vertinimo aspektai	Teigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis	Neigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis
Sprendinio poveikis:			
	Teritorijos vystymo darnai ir (ar) planuojamai veiklos sričiai	Teigiamas ilgalaikis poveikis	Neigiamas poveikis nenumatomas
	Ekonominei aplinkai	Teigiamas ilgalaikis poveikis	Neigiamas poveikis nenumatomas
	Socialinei aplinkai	Teigiamas ilgalaikis poveikis	Neigiamas poveikis nenumatomas
	Gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui	Teigiamas ilgalaikis poveikis	Neigiamas poveikis nenumatomas

SOCIALINĖ – EKONOMINĖ APLINKA

9.	Vertinimo aspektai	Teigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis	Neigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis
Sprendinio poveikis:			
	Teritorijos vystymo darnai ir (ar) planuojamai veiklos sričiai	Teigiamas ilgalaikis poveikis	Neigiamas poveikis nenumatomas
	Ekonominei aplinkai	Teigiamas ilgalaikis poveikis	Neigiamas poveikis nenumatomas

Reg. nr. T2-236
2013.12.18

	Socialinei aplinkai	Teigiamas ilgalaikis poveikis	Neigiamas poveikis nenumatomas
	Gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui	Teigiamas ilgalaikis poveikis	Neigiamas trumpalaikis poveikis
GAMTINĖ APLINKA			
10.	Vertinimo aspektai	Teigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis	Neigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis
	Sprendinio poveikis:		
	Teritorijos vystymo darnai ir (ar) planuojamai veiklos sričiai	Teigiamas ilgalaikis poveikis	Neigiamas poveikis nenumatomas
	Ekonominei aplinkai	Teigiamas ilgalaikis poveikis	Neigiamas trumpalaikis poveikis
	Socialinei aplinkai	Teigiamas ilgalaikis poveikis	Neigiamas poveikis nenumatomas
	Gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui	Teigiamas ilgalaikis poveikis	Neigiamas trumpalaikis poveikis
KULTŪROS PAVELDAS			
11.	Vertinimo aspektai	Teigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis	Neigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis
	Sprendinio poveikis:		
	Teritorijos vystymo darnai ir (ar) planuojamai veiklos sričiai	Teigiamas ilgalaikis poveikis	Neigiamas trumpalaikis poveikis
	Ekonominei aplinkai	Teigiamas ilgalaikis poveikis	Neigiamas trumpalaikis poveikis
	Socialinei aplinkai	Teigiamas ilgalaikis poveikis	Neigiamas trumpalaikis poveikis
	Gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui	Teigiamas ilgalaikis poveikis	Neigiamas trumpalaikis poveikis
SUSISIEKIMO SISTEMA			
12.	Vertinimo aspektai	Teigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis	Neigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis
	Sprendinio poveikis:		
	Teritorijos vystymo darnai ir (ar) planuojamai veiklos sričiai	Teigiamas ilgalaikis poveikis	Neigiamas trumpalaikis poveikis gali būti dėl gatvių rekonstrukcijos ir transporto infrastruktūros objektų statybos darbų.
	Ekonominei aplinkai	Teigiamas trumpalaikis ir ilgalaikis poveikis	Neigiamas poveikis nenumatomas
	Socialinei aplinkai	Teigiamas ilgalaikis poveikis	Neigiamas poveikis nenumatomas
	Gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui	Tinkamai projektuojant tikėtinas teigiamas ilgalaikis poveikis kraštovaizdžiui	Galimas neigiamas trumpalaikis poveikis gamtinei aplinkai susisieikimo sistemos objektų apsaugos zonose
INŽINERINĖ INFRASTRUKTŪRA			
13.	Vertinimo aspektai	Teigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis	Neigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis
	Sprendinio poveikis:		

Reg. nr. T2-236
2013.12.10

Teritorijos vystymo darnai ir (ar) planuojamai veiklos sričiai	Teigiamas ilgalaikis poveikis	Neigiamas poveikis nenumatomas
Ekonominei aplinkai	Teigiamas ilgalaikis poveikis	Neigiamas trumpalaikis poveikis
Socialinei aplinkai	Teigiamas ilgalaikis poveikis	Neigiamas trumpalaikis poveikis
Gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui	Teigiamas ilgalaikis poveikis	Neigiamas trumpalaikis poveikis